

Yleistä valinnaisaineista

Valinnaiset opinnot tarjoavat yläkoulussa mahdollisuuden opiskella itseä kiinnostavia aineita. Ne syventävät ja laajentavat yhteisten aineiden tietoja ja taitoja mutta voivat myös opettaa uusia taitoja ja synnyttää uusia kiinnostuksen kohteita. Valitse itsellesi omannäköinen opintokokonaisuus, joka tuo vaihtelua, iloa ja motivaatiota koulutyöhön.

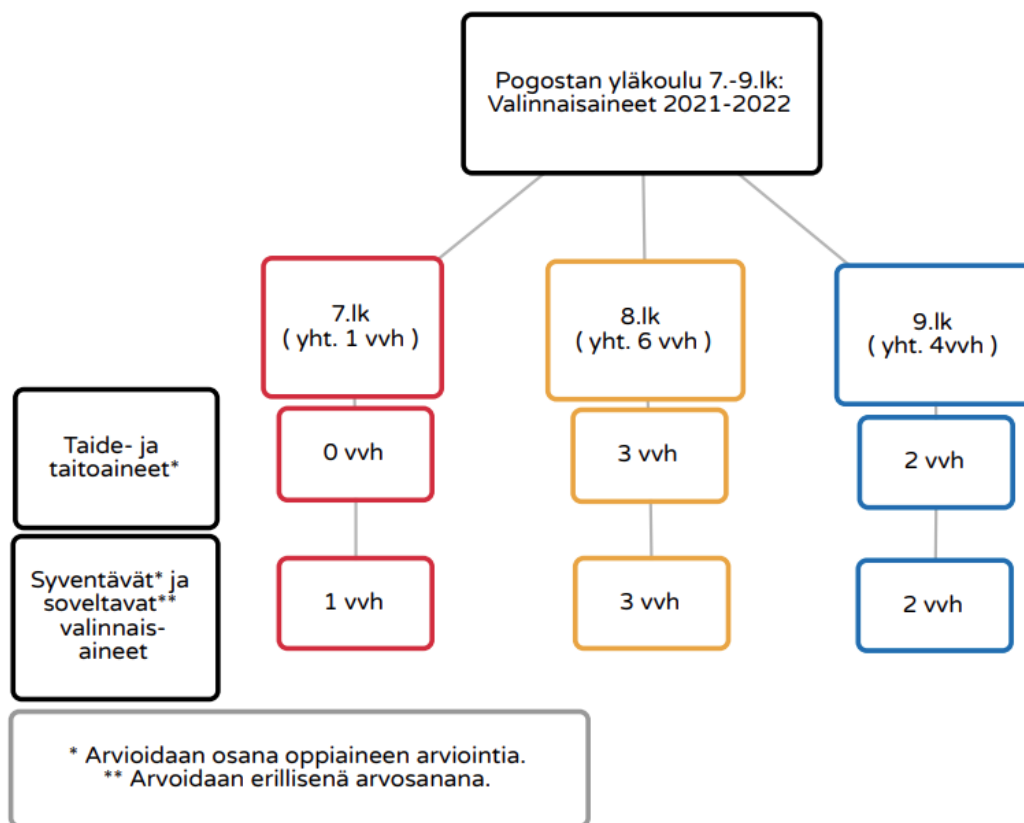
Valinnaiset opinnot yläkoulussa on jaettu kahteen ryhmään: **valinnaiset taide- ja taitoaineiden tunnit ja valinnaisaineet**. Valinnaisaineet voivat olla oppiaineiden syventäviä tai soveltavia kursseja. Syventävät valinnaisaineet syventävät tai laajentavat yhteistä oppiainetta, ja soveltavat valinnaisaineet koostuvat usean eri oppiaineen sisällöistä tai opetussuunnitelman ulkopuolisista sisällöistä. Yksi vuosiviikkotunti vastaa yhtä kurssia yläkoulussa.

Valinnat tehdään sähköisellä valintalomakkeella (linkki Wilmassa). Tutustukaa valinnaisainetarjontaan ennen valintoja. Valinnaisainevalinta on sitova ja valinnaisaineen vaihtaminen tapahtuu vain perustellusta syystä. Valinnoissa huomioidaan oppilaiden toiveet ja mieluisuusjärjestys. Varavalintoja käytetään, jos koulu ei voi toteuttaa oppilaan mieluisempia toiveita.

Perusopetuksen tuntijako									
Aine/luokka-aste	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Äidinkieli ja kirjallisuus	7	7	5	5	4	4	3	3	4
A-kieli / englanti	1	1	2	2	3	2	2	2	3
B-kieli / ruotsi						2	1	1	2
Matematiikka	3	3	4	3	4	4	3	4	4
Ympäristöoppi	2	2	3	3	2	2			
Biologia						0,5	1	1	1,5
Maantieto						0,5	1	1	1,5
Fysiikka						0,5	1	1,5	1
Kemia						0,5	1	1,5	1
Terveystieto							0,5	1,5	1
Katsomusaine/elämäkatsomustieto	1	1	2	1	1	1	1	1	1
Historia					1,5	1,5	2	2	
Yhteiskuntaoppi				1	0,5	0,5			3
Musiikki	1	1	1	1	1	1	2		
Kuvataide	1	1	1	2	1	1	2		
Käsityö	2	2	2	2	2	2	2		
Liikunta	2	2	2	2	3	2	2	3	2
Kotitalous							3		
Oppilaanohjaus							0,5	0,5	1

Valinnaiset aineet:									
taide- ja taitoaineet				1	1	1		3	2
muut valinnaisaineet				1	1	1	1	3	2
Oppilaan tuntimäärä	20	20	22	24	25	25	29	29	30

Kuinka paljon valinnaisia tunteja opiskellaan Pogostan koulussa?



Taide- ja taitoaineet

Kaikille yhteisenä oppiaineena opetettavia taide- ja taitoaineita ovat **kotitalous, kuvaamataito, käsityö, liikunta ja musiikki.**

Kotitalous

Kaikille yhteisenä oppiaineena kotitaloutta opiskellaan seitsemännellä luokalla, joten kaikille yhteisen oppiaineen tavoitteiden ja sisältöjen soveltamista jatketaan valinnaisaineenkin opiskelussa.

Kuvataide

Kaikille yhteisenä oppiaineena kuvataidetta opiskellaan seitsemännellä luokalla, joten kaikille yhteisen oppiaineen tavoitteiden ja sisältöjen soveltamista jatketaan valinnaisaineenkin opiskelussa.

Käsityö

Uuden opetussuunnitelman myötä perinteinen jako tekstiilityöhön ja tekniseen työhön poistui ja käytämme esimerkiksi käsitteitä pehmeiden ja kovien materiaalien työstäminen. Käsityön opetuksen tavoitteet koostuvat näistä molemmista osa-alueita koko opintojen ajan. Kahdeksannella ja yhdeksännellä luokalla valinnaisaineena opiskeltavassa käsityössä jatketaan yhteisen oppiaineen tavoitteiden ja sisältöjen soveltamista.

Liikunta

Kaikille yhteisenä oppiaineena liikuntaa opiskellaan kaikilla yläkoulun luokka-asteilla, joten valinnaisaineessa sovelletaan yläkoulun yhteisen oppiaineen tavoitteita ja sisältöjä. Liikunnan tavoitteiden asettelussa painottuvat taidot, eivät yksittäiset lajit.

Musiikki

Kaikille yhteisenä oppiaineena musiikkia opiskellaan seitsemännellä luokalla. Valinnaisaineena opiskeltavassa musiikissa jatketaan kaikille yhteisen oppiaineen tavoitteiden ja sisältöjen soveltamista.

Valinnaiset taide- ja taitoaineiden opinnot

Valinnaisia taide- ja taitoaineita ovat kotitalous, kuvataide, käsityö, liikunta ja musiikki.

Oppilas valitsee taide- ja taitoaineita seuraavasti:

- **8. luokalla yhden 2 vuosiviikkotunnin ja yhden 1 vuosiviikkotunnin valinnaisaineen (2 vvh + 1 vvh)**
- 9. luokalla
 - vaihtoehto 1: yhden 2 vuosiviikkotunnin valinnaisaineen (2 vvh)
 - vaihtoehto 2: kaksi yhden 1 vuosiviikkotunnin valinnaisainetta (1 vvh + 1 vvh)

Valinnaisaineet

Oppilas valitsee taito- ja taitoaineiden valinnaisten tuntien lisäksi:

- 7. luokalla yhden 1 vuosiviikkotunnin valinnaisaineen
- **8. luokalla yhden 2 vuosiviikkotunnin ja yhden 1 vuosiviikkotunnin valinnaisaineen (2 vvh + 1 vvh)**
- 9. luokalla
 - vaihtoehto 1: yhden 2 vuosiviikkotunnin tunnin valinnaisaineen (2 vvh)
 - vaihtoehto 2: kaksi yhden 1 vuosiviikkotunnin valinnaisainetta (1 vvh + 1 vvh)

Valinnaisten opintojen arviointi ja vaikutus päättötodistukseen

Valinnaiset taide – ja taitoaineiden tunnit arvioidaan osana yhteistä oppiainetta. Vuosiluokilla 8 ja 9 taide- ja taitoaineet arvioidaan numeroarvosanalla 4–10, joka tulee näkymään kaikille yhteisen oppiaineen numerona. Taito- ja taitoaineen päättöarvosana annetaan sillä vuosiluokalla, jolla oppilaan yhteisen oppiaineen opiskelu loppuu, eli oppilaan valinnoista riippuen 7., 8., tai 9. luokalla. Taide- ja taitoaineiden osalta päättötodistukseen merkitään oppilaan opiskeleman oppimäärän laajuus.

Syventävät ja soveltavat valinnaisaineet ovat itsenäisiä oppimääriä, joista tulee jokaisesta oma arvosanansa.

Valinnaisissa opinnoissa arviointi vaihtelee tuntimäärän mukaan:

- 2 vuosiviikkotuntia tai enemmän: arvioidaan numeroin 4–10
- alle 2 vuosiviikkotuntia: arvioidaan sanallisesti hyväksyty/hylätty

Syventävät valinnaisaineet merkitään todistuksessa asianomaisen yhteisen oppiaineen alle. Sanallisesti arvioitava syventävä arvosana voi korottaa kyseisen aineen päättöarvosanaan.

Soveltavat valinnaisaineet (jotka eivät liity mihinkään yhteiseen oppiaineeseen), merkitään todistukseen otsikon ”soveltavat valinnaisaineet” alle.

Numeroin arvioitava valinnaisaine vaikuttaa peruskoulun päättötodistuksen kaikkien aineiden keskiarvoon. Numeroin arvioitu A2- ja B2-kielen arvosana vaikuttaa lukuaineiden keskiarvoon. Valinnaisena aineena opiskeltavasta A2- tai B2-kielestä voidaan huoltajan pyynnöstä annettu numeroarvosana korvata hyväksyty -merkinnällä päättötodistukseen.

Sisällys

Hei me tuunataan!.....	6
Hevosshullu vai viherpeukalo?	8
Kannattaa yrittää!	9
Kotitalouden projektit.....	10
Kunnon kohotuskurssi	11
Kuvan voimaa.....	12
Liikunnan lisäkurssi.....	13
Musiikki ja media.....	14
Nyt lähti lapasesta!.....	15
Näytellään!	16
Piirrä ja maalaa!	17
Saksa, B2-kieli.....	18
Tietotekniikan jatkokurssi	20
Travelling Grammar.....	21
Vaeltavat letut peruskurssi	22
Vaeltavat letut jatkokurssi.....	23
Venäjä, B2-kieli.....	24

Valinnaisaineen nimi Hei me tuunataan! <input checked="" type="checkbox"/> syventävä <input type="checkbox"/> soveltava	Luokka-asteet 8
Laajuus 2 vvh	Oppimisympäristöt Yläkoulun paja Mahdolliset talkoopaikat
Valinnaisaineeseen liittyvät yhteiset oppiaineet Käsityö	
Tuunauskurssilla oppilas syventää kovien materiaalien työstämistaitojaan. Kurssilla tuunataan vanhasta uutta tai rakennetaan kokonaan uutta, käyttäen monipuolisia työskentelytapoja. Mahdollisuuksien mukaan kurssilla osallistutaan talkoiisiin, jolloin käsityön taitoja käytetään yhteisön hyväksi ja saadaan kokemusta mahdollisesta yrittäjyydestä	
Laaja-alaisen osaamisen alueet L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot L6 Työelämässä tarvittava osaaminen ja yrittäjyys L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen	
Tavoitteet T1 oppilas oppii suunnittelemaan työskentelyään sekä ideoimaan, tutkimaan ja kokeilemaan yritteliäästi T2 oppilas oppii asettamaan itselleen käsityöhön omia oppimisen ja työskentelyn tavoitteita sekä toteuttamaan niiden perusteella kokonainen käsityöprosessi ja arvioimaan oppimistaan T3 oppilas tutustuu ja oppii käyttämään monipuolisesti erilaisia työvälineitä, materiaaleja ja tarkoituksenmukaisia työtapoja sekä kehittämään innovaatioita T5 oppilas oppii havainnoimaan, ennakoimaan ja reagoimaan työtilanteisiin liittyviin riskitekijöihin ja toimimaan turvallisesti käsityöprosessissa ohjata oppilasta tuntemaan käsityön, kädentaitojen ja teknologisen kehityksen merkitys omassa elämässään, yhteiskunnassa, yrittäjyydessä ja muussa työelämässä T8 oppilas pohtii taloudellisen ajattelun näkökulmaa ja kehittää käsityöprosessiin liittyviä valintoja, jotka edistävät kestävää elämäntapaa	

Sisällöt

S1 Innovointi: Ratkaistaan erilaisia tuotesuunnittelutehtäviä luovasti ja kekseliäästi käyttäen käsityön käsitteistöä, merkkejä ja symboleja. Toteutetaan suunnitelmat itseilmaisua vahvistaen.

S2 Muotoilu: Perehdytään ja hyödynnetään paikallisuutta ja eri kulttuurien perinteitä, nykyisyyttä ja tulevaisuutta suunnittelussa, muotoilussa ja toteutuksessa.

S3 Kokeilu: Harjoitellaan erilaisia tapoja muokata, yhdistää ja käsitellä materiaaleja sekä käytetään luovasti ja rohkeasti erilaisia perinteisiä ja uusia materiaaleja ja valmistustekniikoita.

S5 Tekeminen: Valmistetaan erilaisia laadukkaita ja toimivia, ekologisesti ja eettisesti kestäviä tuotteita tai teoksia. Käytetään käsityön tekemiseen tarvittavia työvälineitä, koneita ja laitteita monipuolisesti ja tarkoituksenmukaisesti.

S6 Työturvallisuus: Perehdytään työturvallisuuteen ja kartoitetaan ja arvioidaan työn vaaroja sekä riskejä osana käsityöprosessia. Työskennellään turvallisesti.

S7 Yrittäjämäinen oppiminen: Tutustutaan yrittäjämäiseen oppimiseen, yrittäjyyteen ja järjestöyhteistyöhön havainnollisesti, virtuaalisesti, opintokäynneillä tai yritysvierailuilla. Huomioidaan käsityöosaamisen merkitys työelämälle.

S8 Tiedostaminen ja osallistuminen: Tutkitaan käsityön ja tuotteiden erilaisia merkityksiä yksilön, yhteiskunnan ja ympäristön näkökulmasta. Pohditaan käsityötä hyvinvoinnin ja kestävä kehityksen edistäjänä arjessa. Harjoitellaan käsityöllä osallistumista, vaikuttamista ja viestimistä.

Valinnaisaineen nimi Hevoshullu vai viherpeukalo? <input type="checkbox"/> syventävä <input checked="" type="checkbox"/> soveltava	Luokka-asteet 8
Laajuus 1 vvh	Oppimisympäristöt Luokka, lähiympäristö, alueen vierailukohteet (koiratarha, kotieläintila, eläinkauppa, eläinlääkäri, kalastus- ja metsästysretket....)
Valinnaisaineeseen liittyvät yhteiset oppiaineet Biologia	
Laaja-alaisen osaamisen alueet L1. Ajattelu ja oppimaan oppiminen. Tiedon hakeminen itsenäisesti ja yhteistyössä toisten kanssa. Toiminnalliset työtavat liittyvät olennaisesti tähän. Jos käymme teoriassa läpi aihetta esim. hevosten tai akvaarion hoidosta, voidaan samalla hoitaa koulun akvaariota tai lähteä ratsastamaan. L2. Oman elinympäristön ja kulttuuriperinnön arvostaminen (Oppitunnilla liikutaan lähialueen metsissä, vierailulla saamme tietoutta vaikkapa metsästyksen historiasta Ilomantsissa.) L3. Oman ja toisten hyvinvoinnista huolehtiminen. (Lähiympäristöstä huolehtiminen vaikuttaa omaan hyvinvointiin) L4. Monilukutaito L5. Tieto ja viestintäteknologian monipuolinen käyttö ja osaaminen (Oppitunteja oppimisalustalla) L6. Työelämätaidot (vierailijoiden ja vierailujen kautta tutustumme alan työelämään ja saamme mahdollisesti jo pientä kokemusta työn kautta) L7. Kestävän tulevaisuuden rakentaminen (omasta lähiympäristöstä huolehtiminen rakentaa kestävää tulevaisuutta)	
Tavoitteet Oman lähiympäristön luonnon arvostaminen ja eläinten hyvinvoinnista huolehtiminen.	
Koulun piha-alueen hoito Koti- ja lemmikkieläimet (SEY, vierailijat, akvaario , ratsastus, huovutus, lintupöntön rakennus...) Huonekasvit (koulun viherkasvien hoito ja lisäys) Yksivuotiset kasvit (kylvö, koulinta, taimien hoito) Metsä (aineelliset ja aineettomat arvot) Kalastus Metsästys Sisältö valitaan ikäryhmän ja mieltymysten mukaan	

Valinnaisaineen nimi Kannattaa yrittää! <input type="checkbox"/> syventävä <input checked="" type="checkbox"/> soveltava	Luokka-asteet 8
Laajuus 1 vvh	Oppimisympäristöt koulu, työpaikka- ja asiantuntijavierailut ja –vierailijat, yhteistyö yhdistysten ja järjestöjen kanssa, sähköiset oppimisympäristöt
Valinnaisaineeseen liittyvät yhteiset oppiaineet Oppilaanohjaus	
Omien vahvuuksien löytäminen, vuorovaikutus- ja työelämätaidot. Erilaisiin työpaikkoihin ja yrittäjyyteen tutustumista.	
Laaja-alaisen osaamisen alueet L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen L5 Tieto- ja viestintäteknologian osaaminen L6 Työelämätaidot ja yrittäjyys	
Tavoitteet Tavoitteena on kannustaa oppilaita toimimaan yritteliäästi ja aloitteellisesti omassa elämässään sekä löytämään omia vahvuuksiaan, lisätä työelämätaitoja ja elinkeinoelämän ja yrittäjyyden tuntemusta sekä kasvattaa oppilaissa yritteliäisyyteen liittyvää mielenkiintoa ja tiedonhalua.	
Sisällöt Omien vahvuuksien tunnistaminen ja esille tuomisen harjoittelu. Opetellaan vuorovaikutustaitoja ja lisätään itsetuntemusta. Harjoitellaan työelämätaitoja ja tutustutaan työelämän odotuksiin ja pelisääntöihin. Erilaisiin työpaikkoihin ja yrittäjyyteen tutustumista omakohtaisen tiedonhaun, vierailujen ja vierailijoiden avulla. Oppilaat suunnittelevat ja järjestävät työelämävierailuja yhdessä projektimaisesti.	

Valinnaisaineen nimi Kotitalouden projektit <input checked="" type="checkbox"/> syventävä <input type="checkbox"/> soveltava	Luokka-asteet 8
Laajuus 1 vvh	Oppimisympäristöt Kotitalousluokka, Internet-ympäristöt, mahdolliset yhteistyötahot
Valinnaisaineeseen liittyvät yhteiset oppiaineet Kotitalous	
Oppilas etsii kotitalouden aiheisällöistä itseään kiinnostavan aiheen ja suunnittelee projektin sen ympärille.	
Laaja-alaisen osaamisen alueet L6 Työelämätaidot L1 Oppimaan oppiminen, havaintojen tekeminen, tiedon hakeminen, arvioiminen, tuottaminen ja muokkaaminen, ideoiden ja tiedon jakaminen. Kokeellisuus ja ilmiöpohjainen oppiminen. L4 Monilukutaito. L5 TVT-osaaminen.	
Tavoitteet Oppilas etsii kotitalouden aiheisällöistä itseään kiinnostavan aiheen ja suunnittelee projektin sen ympärille. Projektista syntyy tuotos, josta on havaittavissa oppilaiden oppimat sisällöt sekä oivallukset. T1, T5, T6 ja T8: Oppilas toimii itseohjautuvasti työskennellen sekä itsenäisesti että ryhmässä ja oppii tärkeitä neuvottelu- ja ryhmätyötaitoja. Oppilas oppii ottamaan vastuuta ja toimimaan projektia edistävänä jäsenenä. T10 Tiedon etsintä ja arvioiminen. T12 Ongelmanratkaisu ja luovuus.	
Sisällöt Koska kurssi lähtee oppilaiden omista mielenkiinnon kohteista, sisällöt vaihtelevat ryhmän mukaan. Kurssi antaa oppilaille mahdollisuuden keskittyä sellaisiin kotitalouden aiheisiin (kaikki sisältöalueet S1, S2 ja S3), joita ei käsitellä muilla kotitalouden kursseilla ja jotka heitä oikeasti kiinnostavat. Kurssin alussa käydään läpi projektin vaiheita ja kriteereitä, ja ennen suunnittelua on tarpeen herätellä oppilaita pohtimaan kotitalouden sisältöjä eri näkökulmista. Projektisuunnitelma ja toteutus voidaan tehdä koko ryhmän kanssa yhteistyössä tai pienemmissä ryhmissä riippuen oppilaiden mielenkiinnon kohteista. Kurssi voi myös koostua useammasta pienemmästä projektista, jotka linkittyvät toisiinsa.	

Valinnaisaineen nimi Kunnon kohotuskurssi <input checked="" type="checkbox"/> syventävä <input type="checkbox"/> soveltava	Luokka-asteet 8
Laajuus 1 vvh	Oppimisympäristöt Ulko- ja sisäliikuntapaikat, kuntosali
Valinnaisaineeseen liittyvät yhteiset oppiaineet Liikunta	
Erilaiset kestävyyttä kehittävät liikuntamuodot ja lihaskunto- ja kuntosaliharjoittelut.	
Laaja-alaisen osaamisen alueet L1 Luodaan edellytykset myönteisille kokemuksille ja tunteille. L2 Oppilaita rohkaistaan ilmaisemaan itseään monipuolisesti, arvostamaan ja hallitsemaan omaa kehoaan. L3 Oppilaita kannustetaan ottamaan vastuu itsestään ja toisistaan.	
Tavoitteet T1 Kannustaa oppilasta fyysiseen aktiivisuuteen, kokeilemaan erilaisia kuntoliikuntamuotoja T5 Kannustaa ja ohjata oppilasta kehittämään fyysisiä ominaisuuksiaan monipuolisesti.	
Sisällöt S1 Opetukseen valitaan tehtäviä, jotka kehittävät fyysistä toimintakykyä S2 oppilas oppii liikuntatehtävien avulla kehittämään sosiaalista toimintakykyään S3 Oppilas oppii liikunnan avulla pitkäjännitteisyyttä tavoitteiden saavuttamiseksi ja harjoitellaan vastuun ottamista harjoittelusta.	

Valinnaisaineen nimi Kuvan voimaa <input checked="" type="checkbox"/> syventävä <input type="checkbox"/> soveltava	Luokka-asteet 8
Laajuus 1 vvh	Oppimisympäristöt koulu ja koulun lähiympäristö
Valinnaisaineeseen liittyvät yhteiset oppiaineet Kuvataide	
Oppilas oppii kuvasuunnittelun perusteita, kuvien ottamista eri ympäristöissä sekä kuvien muokkaamista. Oppilas työskentelee sekä parin tai pienen ryhmän kanssa että itsenäisesti erilaisissa harjoitteissa ja kuvaustilanteissa.	
Laaja-alaisen osaamisen alueet L2 Vuorovaikutus ja ilmaisu L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot L5 Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen	
Tavoitteet T4 ohjata oppilasta soveltamaan erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisun keinoja sekä syventämään kuvallisen tuottamisen taitojaan T5 ohjata oppilasta tutkivaan lähestymistapaan itsenäisessä ja yhteistoiminnallisessa kuvallisessa työskentelyssä Oppilas löytää uusia puolia itsestään yhdessä toteutettavien itsetuntemusharjoitteiden, pelien ja valokuvien kautta. Kurssilla otetuista kuvista yksi julkaistaan koululla jonkin tapahtuman yhteydessä.	
Sisällöt S1 Omat kuvakulttuurit: Opetuksen sisällöiksi valitaan oppilaiden tekemiä kuvia ja kuvakulttuureja, joihin he osallistuvat vapaaehtoisesti.	

Valinnaisaineen nimi Liikunnan lisäkurssi <input checked="" type="checkbox"/> syventävä <input type="checkbox"/> soveltava	Luokka-asteet 8
Laajuus 2 vvh	Oppimisympäristöt Ulko- ja sisäliikuntapaikat
Valinnaisaineeseen liittyvät yhteiset oppiaineet Liikunta	
Erilaiset joukkuelajit ja yksilölajit, palloilusta kuntosaliin.	
Laaja-alaisen osaamisen alueet L1 Luodaan edellytykset myönteisille kokemuksille ja tunteille. L2 Oppilaita rohkaistaan ilmaisemaan itseään monipuolisesti, arvostamaan ja hallitsemaan omaa kehoaan. L3 Oppilaita kannustetaan ottamaan vastuu itsestään ja toisistaan	
Tavoitteet T1 Kannustaa oppilasta fyysiseen aktiivisuuteen, kokeilemaan erilaisia liikuntamuotoja. Syventää ja soveltaa oppilaan liikuntataitoja.	
Sisällöt S1 Opetukseen valitaan tehtäviä, jotka kehittävät fyysistä toimintakykyä S2 oppilas oppii liikuntatehtävien avulla kehittämään sosiaalista toimintakykyään S3 Oppilas oppii liikunnan avulla pitkäjännitteisyyttä tavoitteiden saavuttamiseksi ja harjoitellaan vastuun ottamista harjoittelusta.	

Valinnaisaineen nimi Musiikki ja media <input checked="" type="checkbox"/> syventävä <input type="checkbox"/> soveltava	Luokka-asteet 8
Laajuus 2 vvh	Oppimisympäristöt koulu ja sen lähiympäristö
Valinnaisaineeseen liittyvät yhteiset oppiaineet Musiikki Tietotekniikka Äidinkieli ja kirjallisuus	
Musiikki ja mediat, musiikkivideon tekeminen, bändisoittaminen	
Laaja-alaisen osaamisen alueet	
Kurssilla tutustutaan musiikin käyttöön erilaisissa medioissa, perehdytään elokuvamusiikkiin ja tehdään omia musiikkivideoita. Opetellaan bändisoittoa ja kehitetään esiintymisrohkeutta. Opetellaan hyödyntämään tietotekniikkaa musiikin tallennuksessa.	
Sisällöt Sisältö suunnitellaan yhdessä oppilaiden kanssa.	

Valinnaisaineen nimi Nyt lähti lapasesta! <input checked="" type="checkbox"/> syventävä <input type="checkbox"/> soveltava	Luokka-asteet 8
Laajuus 2 vvh	Oppimisympäristöt Luokkatila, sähköinen oppimisympäristö
Valinnaisaineeseen liittyvät yhteiset oppiaineet Käsityö	
Tavoitteena on aikaisemmin opittujen pukeutumiseen, vaatteiden valmistamiseen ja niiden hoitoon sekä kierrätykseen liittyvien tietojen ja taitojen syventäminen. Kurssilla suunnitellaan ja valmistetaan kunkin tyyliin sopivia asusteita, kuten kasseja, huiveja, pipoja, toppeja, T-paitoja ym. Lisäksi harjoitellaan myös korujen valmistamista ja syvennyttään värien käyttöön pukeutumisessa mm. värianalyysin avulla.	
Laaja-alaisen osaamisen alueet L1, L2, L3, L4, L5, L6, L7	
Tavoitteet T1 ohjata oppilasta suunnittelemaan työskentelyään sekä ideoimaan, tutkimaan ja kokeilemaan yritteliäästi T2 ohjata oppilasta asettamaan käsityöhön omia oppimisen ja työskentelyn tavoitteita sekä toteuttamaan niiden perusteella kokonainen käsityöprosessi ja arvioimaan oppimistaan T3 opastaa oppilasta tutustumaan ja käyttämään monipuolisesti erilaisia työvälineitä, materiaaleja ja tarkoituksenmukaisia työtapoja sekä kehittämään innovaatiota T4 ohjata oppilasta käyttämään sujuvasti käsityön käsitteitä, merkkejä ja symboleja sekä vahvistamaan visuaalista, materiaalista ja teknologista ilmaisuaan T5 ohjata oppilasta havainnoimaan, ennakoimaan ja reagoimaan työtilanteisiin liittyviin riskitekijöihin ja toimimaan turvallisesti käsityöprosessissa T6 ohjata oppilasta käyttämään tieto- ja viestintäteknologian mahdollisuuksia käsityön suunnittelussa, valmistuksessa ja dokumentoinnissa, sekä yhteisöllisen tiedon tuottamisessa ja jakamisessa T7 ohjata oppilasta tuntemaan käsityön, kädentaitojen ja teknologisen kehityksen merkitys omassa elämässään, yhteiskunnassa, yrittäjyydessä ja muussa työelämässä T8 ohjata oppilasta taloudelliseen ajatteluun ja kehittämään käsityöprosessiin liittyviä valintoja, jotka edistävät kestäväää elämäntapaa	
Sisällöt S2 Muotoilu S3 Kokeilu S4 Dokumentointi ja arviointi S5 Tekeminen	

Valinnaisaineen nimi Näytellään! <input checked="" type="checkbox"/> syventävä <input type="checkbox"/> soveltava	Luokka-asteet 8
Laajuus 1 vvh	Oppimisympäristöt Luokkatila, sähköinen oppimisympäristö
Valinnaisaineeseen liittyvät yhteiset oppiaineet Äidinkieli	
Kurssilla kehitetään sanallista ja sanatonta viestintää sekä harjoitellaan äänenkäyttöä ja ilme- ja elekieltä sekä eläytymistä. Opetuksessa hyödynnetään oppilaiden itse valitsemia tai heidän itse tuottamiaan pienoisenäytelmiä ja muita monimuotoisia tekstejä.	
Laaja-alaisen osaamisen alueet L1 L2 L3 L6 L7	
Tavoitteet Kurssin tavoitteena on esiintymisvarmuuden sekä sanallisen ja sanattoman viestinnän kehittäminen. T1 ohjata oppilasta laajentamaan taitoaan toimia tavoitteellisesti, motivoituneesti, eettisesti ja rakentavasti erilaisissa viestintäympäristöissä T2 kannustaa oppilasta monipuolistamaan ryhmäviestintätaitojaan ja kehittämään taitojaan perustella näkemyksiään sekä kielellisiä ja viestinnällisiä valintojaan T3 ohjata oppilasta monipuolistamaan taitojaan ilmaista itseään erilaisissa viestintä- ja esitystilanteissa. myös draaman keinoin T4 kannustaa oppilasta syventämään viestijäkuvaansa niin, että hän oppii havainnoimaan vahvuuksiaan sekä kehittämisalueitaan erilaisissa, myös monimediaisissa viestintäympäristöissä.	
Sisällöt S1 Vuorovaikutustilanteissa toimiminen Vahvistetaan taitoa toimia erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Harjoitellaan kuuntelemisen ja puhumisen taitoja. Tehdään havaintoja viestintätilanteille tyypillisistä kielen keinoista. Tutustutaan teatteriin taidemuotona ja teatteri-ilmaisun keinoihin draaman toimintamuotojen avulla. Harjoitetaan oppilaiden kykyä käyttää puheen ja kokonaisilmaisun keinoja itseilmaisussa. Harjoitellaan valmisteltujen esitysten pitämistä ja havainnollistamista.	

Valinnaisaineen nimi Piirrä ja maalaa! <input checked="" type="checkbox"/> syventävä <input type="checkbox"/> soveltava	Luokka-asteet 8
Laajuus 2 vvh	Oppimisympäristöt sisällä ja ulkona tehtävästä riippuen
Valinnaisaineeseen liittyvät yhteiset oppiaineet Kuvataide	
Kuvallinen tuottaminen piirtäen/maalaten suunnittelusta työskentelyyn ja toteutukseen sekä itsenäisesti että yhteisissä projekteissa.	
Laaja-alaisen osaamisen alueet L1 ajattelu ja oppimaan oppiminen L2 kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu L4 monilukutaito	
Tavoitteet T1 kannustaa oppilasta havainnoimaan taidetta, ympäristöä ja muuta visuaalista kulttuuria moniaistisesti ja käyttämään monipuolisesti kuvallisen tuottamisen menetelmiä T3 innostaa oppilasta ilmaisemaan havaintojaan ja ajatuksiaan kuvallisesti erilaisia välineitä ja tiedon tuottamisen tapoja käyttäen eri ympäristöissä T4 ohjata oppilasta soveltamaan erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisun keinoja sekä syventämään kuvallisen tuottamisen taitojaan T6 rohkaista oppilasta ilmaisemaan mielipiteitään sekä soveltamaan kuvallisen viestinnän ja vaikuttamisen keinoja omissa kuvissaan T11 kannustaa oppilasta ottamaan kuvailmaisussaan huomioon kulttuurinen moninaisuus ja kestävä kehitys sekä vaikuttamaan kuvien avulla	
Sisällöt S1 omat kuvakulttuurit S2 ympäristön kuvakulttuurit S3 taiteen maailmat Kurssin sisältöä suunnitellaan oppilaitten toiveita huomioiden.	

Valinnaisaineen nimi Saksa, B2-kieli <input type="checkbox"/> syventävä <input checked="" type="checkbox"/> soveltava	Luokka-asteet 8 – 9 kaksivuotinen valinta
Laajuus 2 vvh	Oppimisympäristöt Luokkatila, sähköinen oppimisympäristö
Valinnaisaineeseen liittyvät yhteiset oppiaineet	
Opetuksen tavoitteena on antaa oppilaalle jokapäiväisen elämän tilanteita varten käyttökelpoinen kielitaito.	
Laaja-alaisen osaamisen alueet L1, L2, L3, L4, L5	
<p>Tavoitteet</p> <p>Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen</p> <p>T1 auttaa oppilasta hahmottamaan uuden opiskeltavan kielen suhde aiemmin opiskelemiinsa kieliin, tutustumaan kyseisen kielen kielialueeseen ja elämänmuodon joihinkin keskeisiin piirteisiin sekä tukea oppilaan kielellisen päättelykyvyn, uteliaisuuden ja monikielisyyden kehittymistä</p> <p>Kielenopiskelutaidot</p> <p>T2 rohkaista oppilasta näkemään opiskeltavan kielen taito osana elinikäistä oppimista ja oman kielivarannon karttumista, ohjata oppilasta löytämään itselleen ja ikäkaudelleen parhaiten sopivia tapoja oppia kieliä ja kannustaa häntä käyttämään vähäistäkin taitoaan myös oppituntien ulkopuolella Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa</p> <p>T3 järjestää oppilaalle tilaisuuksia harjoitella eri viestintäkanavia käyttäen suullista ja kirjallista vuorovaikutusta</p> <p>T4 tukea oppilasta kielellisten viestintästrategioiden käytössä</p> <p>T5 auttaa oppilasta laajentamaan kohteliaaseen kielenkäyttöön kuuluvien ilmausten tuntemustaan</p> <p>Kehittyvä kielitaito, taito tulkita tekstejä</p> <p>T6 rohkaista oppilasta tulkitsemaan ikätasolleen sopivia ja itseään kiinnostavia puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä</p> <p>Kehittyvä kielitaito, taito tuottaa tekstejä</p> <p>T7 tarjota oppilaalle runsaasti tilaisuuksia harjoitella ikätasolle sopivaa pienimuotoista puhumista ja kirjoittamista kiinnittäen huomioita myös ääntämiseen ja tekstin sisällön kannalta oleellisimpiin rakenteisiin</p>	

Sisällöt

S1 Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen, S2 Kielenopiskelutaidot

S3 Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa, taito tulkita tekstejä, taito tuottaa tekstejä

Tapaaminen ja kuulumisten vaihto. Esittäytyminen ja vapaa-ajan vietosta keskusteleminen.

Luonteen ja ulkonäön kuvaileminen. Perheestä ja sukulaisista kertominen. Kouluaineista ja

koulupäivästä kertominen. Säästä kertominen, tapaamisesta sopiminen, ruoat ja juomat,

kahvila- ja ravintolakeskustelu. Rakenteet: lukusanat 0-20, substantiivien artikkelit,

persoonapronominien nominatiivi, olla-verbit sein ja haben, säännöllinen preesenstaivutus,

päälauseen sanajärjestys, ajan ilmauksia, eriävät yhdysverbit, modaaliverbit können ja müssen.

Epäsäännöllinen preesenstaivutus, substantiivien akkusatiivi, kysymyssanoja, lukusanat 21-100,

monikon muodostaminen, omistuspronominit, kieltosanat. Olla-verbin imperfekti, sivulauseen

sanajärjestys, man-pronomini. Modaaliverbejä, verbit mögen ja wissen, substantiivien datiivi,

perfekti.

Valinnaisaineen nimi Tietotekniikan jatkokurssi <input type="checkbox"/> syventävä <input checked="" type="checkbox"/> soveltava	Luokka-asteet 8
Laajuus 2 vvh	Oppimisympäristöt Windows 10 -käyttöjärjestelmä Office 365
Valinnaisaineeseen liittyvät yhteiset oppiaineet	
Tietokoneohjelmistot ja verkkotyöskentely	
Laaja-alaisen osaamisen alueet L1: Ajattelu ja oppimaan oppiminen. L4: Monilukutaito. L5: Tieto- ja viestintäteknologian osaaminen.	
Tavoitteet Tietokoneohjelmistojen käytön hallinta ja tietoverkkojen toimintaperiaatteen sekä verkkotyöskentelytaitojen hallitseminen.	
Sisällöt Eri käyttöjärjestelmien tarjoamien sovellusten hallinta: <ul style="list-style-type: none"> - esitysgrafiikka - kuvankäsittely - tekstinkäsittely - internet ja sähköposti. Tietoverkkojen toiminta sekä verkkotyöskentelyn periaatteet.	

Valinnaisaineen nimi Travelling Grammar <input checked="" type="checkbox"/> syventävä <input type="checkbox"/> soveltava	Luokka-asteet 8
Laajuus 1 vvh	Oppimisympäristöt luokka, internet, media
Valinnaisaineeseen liittyvät yhteiset oppiaineet Englanti	
Antaa valmiuksia matkailun eri tilanteissa toimimiseen, ilmaisutaitojen kehittäminen, sanaston ja kieliopin laajentaminen	
Laaja-alaisen osaamisen alueet L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu L2 Monilukutaito	
Tavoitteet T1 ohjata oppilasta havaitsemaan lähiympäristön ja maailman kielellinen ja kulttuurinen runsaus sekä englannin asema globaalien viestinnän kielenä. T2 motivoida oppilasta arvostamaan omaa kieli- ja kulttuuritaustansa sekä maailman kielellistä ja kulttuurista moninaisuutta ja kohtaamaan ihmisiä ilman arvottavia ennakko-oletuksia T9 tukea oppilaan viestinnän kulttuurista sopivuutta tarjoamalla mahdollisuuksia harjoitella monipuolisia sosiaalisia tilanteita	
Sisällöt S3 Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa, taito tulkita tekstejä, taito tuottaa tekstejä: Opetellaan kuulemaan, puhumaan, lukemaan ja kirjoittamaan englantia monenlaisista aiheista. Keskeisiä aiheita ovat minä itse, perheeni, ystäväni, koulu, harrastukset ja vapaa-ajan vietto sekä elämä ja toiminta englanninkielisessä ympäristössä. Lisäksi valitaan aiheita yhdessä. Sisältöjen valinnassa lähtökohtana on oppilaiden jokapäiväinen elämänpiiri, kiinnostuksen kohteet sekä ajankohtaisuus, näkökulmana minä, me ja maailma. Valitaan erilaisia kielenkäyttötarkoituksia, kuten esimerkiksi tervehtiminen, avun pyytäminen tai mielipiteen ilmaiseminen. Sanastoa ja rakenteita opetellaan monenlaisten tekstien, kuten pienten tarinoiden, näytelmien, haastattelujen ja sanoitusten yhteydessä. Tarjotaan mahdollisuuksia harjoitella vaativampia kielenkäyttötilanteita. Opetellaan löytämään englanninkielistä aineistoa esimerkiksi ympäristöstä, verkosta ja kirjastosta. Valittaessa tekstejä ja aiheita otetaan huomioon englannin kielen matkailuun liittyvää sanastoa, erilaisia viestintätilanteita, autenttista materiaalia hyödyntäen, kieliopin vahvistamista oppilaiden luokka-asteen ja toiveiden mukaan muokaten.	

Valinnaisaineen nimi Vaeltavat letut peruskurssi <input type="checkbox"/> syventävä <input checked="" type="checkbox"/> soveltava	Luokka-asteet 8
Laajuus 1 vvh	Oppimisympäristöt Koulun tilat, lähiympäristön laavu ja lähimetsä, yhteistyökumppanit, vaellusreitit, erämajat, autiotuvat
Valinnaisaineeseen liittyvät yhteiset oppiaineet Biologia, maantieto, kotitalous, terveystieto	
Taito liikkua ja toimia luonnossa. Voit valita tämän kurssin, jos et ole käynyt ko. kurssia jo 7. luokalla.	
Laaja-alaisen osaamisen alueet L1 Tiedon hankkiminen itsenäisesti ja vuorovaikutuksessa toisten kanssa esim. ensiapuun liittyvän tiedon etsiminen ja leirin suunnittelu L2 Oman elinympäristön tunteminen ja arvostaminen esim. leirin aikana ja sitä suunniteltaessa L3 Itsestä huolehtiminen ja arjentaidot esim. Omasta ja toisten turvallisuudesta huolehtiminen (paloturvallisuus, ensiaputaidot) L4 Monilukutaito, esim. digitaalinen lukutaito ja digitaaliset kartat L5 Tieto- ja viestintäteknologian käyttö teoriassa ja vaelluksella, esim. vaellusreitit älypuhelimessa L7 Kestävän tulevaisuuden rakentaminen, esim. osallistuminen leirin suunnitteluun, luonnon ja toisten ihmisten kunnioittaminen	
Tavoitteet Oman lähialueen luonnonympäristön arvostaminen sekä taito liikkua ja toimia luonnossa.	
Sisällöt <ul style="list-style-type: none"> • Jokamiehen oikeudet • Vaellusreitit lähialueella, karttamerkinnot, karttasovellukset ja suunnistaminen • Vaellusruokien suunnittelu ja valmistaminen • Ensiapu • Vaellusvarusteet ja rinkan pakkaaminen • Retkikeittimien käyttäminen, nuotion teko ja paloturvallisuus 	

Valinnaisaineen nimi Vaeltavat letut jatkokurssi <input type="checkbox"/> syventävä <input checked="" type="checkbox"/> soveltava	Luokka-asteet 8
Laajuus 1 vvh	Oppimisympäristöt Koulun tilat, lähiympäristön laavu ja lähimetsä, yhteistyökumppanit, vaellusreitit, erämajat, autiotuvat
Valinnaisaineeseen liittyvät yhteiset oppiaineet Biologia, maantieto, kotitalous, terveystieto	
Syvennetään taitoa liikkua ja toimia luonnossa ryhmänä. Voit valita tämän kurssin, jos olet käynyt vaeltavien lettujen peruskurssin 7. luokalla.	
Laaja-alaisen osaamisen alueet L1 Tiedon hankkiminen itsenäisesti ja vuorovaikutuksessa toisten kanssa esim. ensiapuun liittyvän tiedon etsiminen ja leirin suunnittelu L2 Oman elinympäristön tunteminen ja arvostaminen esim. leirin aikana ja sitä suunniteltaessa L3 Itsestä huolehtiminen ja arjentaidot esim. Omasta ja toisten turvallisuudesta huolehtiminen (paloturvallisuus, ensiaputaidot) L4 Monilukutaito, esim. digitaalinen lukutaito ja digitaaliset kartat L5 Tieto- ja viestintäteknologian käyttö teoriassa ja vaelluksella, esim. vaellusreitit älypuhelimessa L7 Kestävän tulevaisuuden rakentaminen, esim. osallistuminen leirin suunnitteluun, luonnon ja toisten ihmisten kunnioittaminen	
Tavoitteet Syvennetään taitoa liikkua ja toimia luonnossa ryhmänä. Oman lähialueen luonnonympäristön arvostaminen.	
Sisällöt <ul style="list-style-type: none"> • Jokamiehen oikeudet • Vaellusreitit lähialueella, karttamerkinnot, karttasovellukset ja suunnistaminen • Vaellusruokien suunnittelu ja valmistaminen • Ensiapu • Vaellusvarusteet ja rinkan pakkaaminen • Retkikeittimien käyttäminen, nuotion teko ja paloturvallisuus 	

Valinnaisaineen nimi Venäjä, B2-kieli <input type="checkbox"/> syventävä <input checked="" type="checkbox"/> soveltava	Luokka-asteet 8 - 9 kaksivuotinen valinta
Laajuus 2 vvh	Oppimisympäristöt Luokkatila, sähköinen oppimisympäristö
Valinnaisaineeseen liittyvät yhteiset oppiaineet	
Opetuksen tavoitteena on antaa oppilaalle jokapäiväisen elämän tilanteita varten käyttökelpoinen kielitaito.	
Laaja-alaisen osaamisen alueet L1 L2 L3 L4 L5	
<p>Opetuksen tavoitteena on antaa oppilaalle jokapäiväisen elämän tilanteita varten käyttökelpoinen kielitaito.</p> <p>Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen</p> <p>T1 auttaa oppilasta hahmottamaan uuden opiskeltavan kielen suhde aiemmin opiskelemiinsa kieliin, tutustumaan kyseisen kielen kielialueeseen ja elämänmuodon joihinkin keskeisiin piirteisiin sekä tukea oppilaan kielellisen päättelykyvyn, uteliaisuuden ja monikielisyyden kehittymistä</p> <p>Kielenopiskelutaidot</p> <p>T2 rohkaista oppilasta näkemään opiskeltavan kielen taito osana elinikäistä oppimista ja oman kielivarannon karttumista, ohjata oppilasta löytämään itselleen ja ikäkaudelleen parhaiten sopivia tapoja oppia kieliä ja kannustaa häntä käyttämään vähäistäkin taitoaan myös oppituntien ulkopuolella</p> <p>Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa</p> <p>T3 järjestää oppilaalle tilaisuuksia harjoitella eri viestintäkanavia käyttäen suullista ja kirjallista vuorovaikutusta</p> <p>T4 tukea oppilasta kielellisten viestintästrategioiden käytössä</p> <p>T5 auttaa oppilasta laajentamaan kohteliaaseen kielenkäyttöön kuuluvien ilmausten tuntemustaan</p> <p>Kehittyvä kielitaito, taito tulkita tekstejä</p> <p>T6 rohkaista oppilasta tulkitsemaan ikätasolleen sopivia ja itseään kiinnostavia puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä</p> <p>Kehittyvä kielitaito, taito tuottaa tekstejä</p> <p>T7 tarjota oppilaalle runsaasti tilaisuuksia harjoitella ikätasolle sopivaa pienimuotoista puhumista ja kirjoittamista kiinnittäen huomioita myös ääntämiseen ja tekstin sisällön kannalta oleellisimpiin rakenteisiin</p>	

Sisällöt

Kyrilliset kirjaimet.

Tervehtiminen, nimen kertominen, esittelemine.

Kotipaikasta, perheestä ja ystävistä kertominen. Maita ja kansallisuuksia. Lukusanoja.

Kaunokirjaimet. Asuinalueesta ja tavallisesta päivästä kertominen. Ruoat ja värit.

Rakenteet:

Substantiivien ja adjektiivien monikko, venäjän verbit preesensissä: I ja II konjugaatio, kellonajat.

Harrastuksista ja matkoista kertominen. Kaupassa asioiminen.

Rakenteet: Akkusatiivi, prepositionaali, olla-verbin menneen ja tulevan ajan muoto, kulkuneuvoilla kulkeminen.

S1 Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen

S2 Kielenopiskelutaidot

S3 Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa, taito tulkita tekstejä, taito tuottaa tekstejä

Sähköinen lomake, linkki Wilmassa
Valinnat 8 vuosiluokalle
lukuvuosi 2021-2022

1.Nimesi (muodossa Sukunimi Etunimi)

2.Luokkatunnus

- 7a
 7b

3.Taito- ja taideainevalinta 2 vuosiviikkotuntia

Valitse yksi valinta

- Kotitalous
 Kuvataide
 Liikunta
 Käsityö
 Musiikki

4.Varavalinta taito- ja taideaine 2 vuosiviikkotuntia

Valitse yksi valinta

- Kotitalous
 Kuvataide
 Liikunta
 Käsityö
 Musiikki

5.Taito- ja taideainevalinta 1 vuosiviikkotuntia

Valitse yksi valinta

- Kotitalous
 Kuvataide
 Liikunta
 Käsityö
 Musiikki

6.Varavalinta taide- ja taitoaine 1 vuosiviikkotuntia

Valitse yksi valinta

- Kotitalous
- Kuvataide
- Liikunta
- Käsityö
- Musiikki

7.Muut valinnaisaineet valinta 2 vuosiviikkotuntia

Valitse yksi 2 tunnin valinta

- Hei, me tuunataan!
- Kannattaa yrittää
- Liikunnan lisäkurssi
- Musiikki ja media
- Nyt lähti lapasesta
- Piirrä ja maalaa!
- Saksa, B2-kieli (kaksivuotinen valinta, opiskellaan 8. ja 9. vuosiluokilla)
- Tietotekniikan jatkokurssi
- Venäjä, B2-kieli (kaksivuotinen valinta, opiskellaan 8. ja 9. vuosiluokilla)

8.Varavalinta muut valinnaisaineet 2 vuosiviikkotuntia

Valitse yksi 2 tunnin varavalinta

- Hei, me tuunataan!
- Kannattaa yrittää
- Liikunnan lisäkurssi
- Musiikki ja media
- Nyt lähti lapasesta
- Piirrä ja maalaa!
- Saksa, B2-kieli (kaksivuotinen valinta, opiskellaan 8. ja 9. vuosiluokilla)
- Tietotekniikan jatkokurssi
- Venäjä, B2-kieli (kaksivuotinen valinta, opiskellaan 8. ja 9. vuosiluokilla)

9. Muut valinnaisaineet valinta 1 vuosiviikkotuntia

Valitse 1 tunnin valinta

- Hevoshullu vai viherpeukalo?
- Kotitalouden projektit
- Kunnon kohotuskurssi
- Kuvan voimaa!
- Näytellään!
- Travelling Grammar
- Vaeltavat letut peruskurssi
- Vaeltavat letut jatkokurssi

10. Ensimmäinen varavalinta muut valinnaisaineet 1 vuosiviikkotuntia

Valitse 1 tunnin ensimmäinen varavalinta

- Hevoshullu vai viherpeukalo?
- Kotitalouden projektit
- Kunnon kohotuskurssi
- Kuvan voimaa!
- Näytellään!
- Travelling Grammar
- Vaeltavat letut peruskurssi
- Vaeltavat letut jatkokurssi

11. Toinen varavalinta muut valinnaisaineet 1 vuosiviikkotuntia

Valitse 1 tunnin toinen varavalinta

- Hevoshullu vai viherpeukalo?
- Kotitalouden projektit
- Kunnon kohotuskurssi
- Kuvan voimaa!
- Näytellään!
- Travelling Grammar
- Vaeltavat letut peruskurssi
- Vaeltavat letut jatkokurssi